

XXVIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Forandring i Lov om Begunstigelser for landøkonomiske Forskudsforeninger af 26. Marts 1898.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 5. Marts 1908.)

I Udvalget har den Opfattelse været fremherskende, at Lov af 26. Marts 1898 om Begunstigelser for landøkonomiske Forskudsforeninger har virket efter sit Formaal, ligesom det synes ubestrideligt, at man i de Kredse, hvor slige Foreninger ere dannede, har været vel tilfreds med disse.

Udvalget vilde derfor beklage, om denne Udlaansvirksomhed skulde standses, og maa anbefale, at der arbejdes hen til, at Virksomheden — om end i anden Form — kan fortsættes.

Statslaanefonden vil imidlertid ikke kunne stille ubegrænsede Beløb til Raadighed til Udlaan i dette Øjemed. Derimod har Ministeren under Forhandlingerne i Udvalget stillet i Udsigt, at et Beløb, svarende til det, der nu er udlaant til Forskudsforeningerne, ogsaa fremtidig vil kunne stilles til Raadighed. Det har derfor været Udvalgets Opgave at finde en Vej, hvorved der med begrænsede Midler fra Statens Side skabes Betingelser for, at en saadan Udlaansvirksomhed opretholdes, og at Landmændene i størst muligt Omfang kunne faa Adgang til disse Driftslaan.

Man har i saa Henseende haft sin Opmærksomhed henvendt paa Andelsvirksomheden, særlig paa Andelsmejerierne.

En Grundfond paa 5 Mill. Kr. vil overført som Laan til Andelsvirksomheden sikkert være tilstrækkelig Spore til at holde Sagen i Gang og til at føre den videre frem, thi Andelsvirksomheden vil have let ved at skaffe de Midler til Veje, som yderligere maatte vise sig nødvendige.

Udvalget retter derfor Opfordring til Landbrugsministeren om — eventuelt efter Forhandling med de paagældende Organisationer — at udarbejde og snarest mulig at forelægge et Forslag paa det foran skitserede Grundlag, dog saaledes at der ogsaa gives Landmænd, der ikke ere Medlemmer af et Andelsselskab, Adgang til disse Driftslaan.

Udvalget kan i øvrigt i alt væsentligt tiltræde Forslaget. En Forhøjelse af Renten til $3\frac{1}{2}$ pCt. maa findes fuldt forsvarlig. Afviklingsvilkaarene for de af Statskassen ydede Laan maa kaldes lempelege. Af Hensyn til at Forskudsforeningsvirksomheden tænkes ført ind paa et